

3. Urząd skarbowy w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku postanawia ostatecznie o zakresie żądanych informacji."

Art. 190. W ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. Nr 121, poz. 591 oraz z 1997 r. Nr 32, poz. 183, Nr 43, poz. 272, Nr 88, poz. 554, Nr 118, poz. 754 oraz Nr 139, poz. 933 i 934) w art. 81:

a) w ust. 1 wyrazy „Prezes Narodowego Banku Polskiego” zastępuje się wyrazami „Komisja Nadzoru Bankowego”,

b) w ust. 2 w pkt 2 wyrazy „Prezesem Narodowego Banku Polskiego” zastępuje się wyrazami „Komisją Nadzoru Bankowego”.

Art. 191. W ustawie z dnia 26 października 1995 r. o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 133, poz. 654, z 1996 r. Nr 106, poz. 496 i Nr 156, poz. 775 oraz z 1997 r. Nr 80, poz. 507, Nr 103, poz. 651 i Nr 115, poz. 741) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3:

a) w ust. 2 wyrazy „Prezesa Narodowego Banku Polskiego” zastępuje się wyrazami „Komisję Nadzoru Bankowego”,

b) w ust. 4 wyrazy „Prezes Narodowego Banku Polskiego” zastępuje się wyrazami „Komisja Nadzoru Bankowego”;

2) w art. 7 wyrazy „Prezes Narodowego Banku Polskiego” zastępuje się wyrazami „Komisja Nadzoru Bankowego”.

Art. 192. W ustawie z dnia 14 czerwca 1996 r. o łączeniu i grupowaniu niektórych banków w formie spółki akcyjnej (Dz.U. Nr 90, poz. 406 i Nr 156, poz. 775 oraz z 1997 r. Nr 121, poz. 770) w art. 10 w ust. 4 wyrazy „Prezes Narodowego Banku Polskiego” zastępuje się wyrazami „Komisja Nadzoru Bankowego”.

Art. 193. Traci moc ustawa z dnia 31 stycznia 1989 r. — Prawo bankowe (Dz. U. z 1992 r. Nr 72, poz. 359, z 1993 r. Nr 6, poz. 29, Nr 28, poz. 127 i Nr 134, poz. 646, z 1994 r. Nr 80, poz. 369 i Nr 121, poz. 591, z 1995 r. Nr 4, poz. 18 i Nr 133, poz. 654, z 1996 r. Nr 10, poz. 61, Nr 75, poz. 357, Nr 90, poz. 406, Nr 106, poz. 496 i Nr 149, poz. 703 oraz z 1997 r. Nr 23, poz. 117, Nr 24, poz. 119, Nr 71, poz. 449, Nr 88, poz. 554, Nr 121, poz. 769 i 770 i Nr 137, poz. 926), z wyjątkiem przepisów art. 121 ust. 2 i 3.

Art. 194. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1998 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*

940

USTAWA

z dnia 29 sierpnia 1997 r.

o listach zastawnych i bankach hipotecznych.

DZIAŁ I

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa:

- 1) zasady emisji, zbywania, nabywania, wykupu i zabezpieczenia listów zastawnych oraz
- 2) zasady tworzenia, organizacji, działalności i nadzoru banków hipotecznych.

Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości — należy przez to rozumieć wycenioną zgodnie z przepisami ustawy wartość nieruchomości, na której została ustanowiona hipoteka zabezpieczająca kredyty refinansowane ze środków uzyskanych w wyniku emisji listów zastawnych,
- 2) zabezpieczeniu hipoteką — należy przez to rozumieć hipotekę na rzecz banku hipotecznego ustanowioną na prawie użytkowania wieczystego lub prawie własności nieruchomości położonej na obszarze kraju.

DZIAŁ II

Listy zastawne

Art. 3. 1. Hipoteczny list zastawny jest papierem wartościowym imiennym lub na okaziciela, którego podstawę emisji stanowią wierzytelności banku hipotecznego zabezpieczone hipotekami, w którym to liście bank hipoteczny zobowiązuje się wobec uprawnionego do spełnienia określonych świadczeń pieniężnych.

2. Publiczny list zastawny jest papierem wartościowym imiennym lub na okaziciela, którego podstawę emisji stanowią:

- 1) kredyt zabezpieczony do pełnej wysokości i wraz z należnymi odsetkami gwarancją lub poręczeniem Skarbu Państwa, Narodowego Banku Polskiego, Wspólnot Europejskich lub ich państw członkowskich, Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju, Europejskiego Banku Inwestycyjnego lub Międzynarodowego Banku Odbudowy i Rozwoju (Banku Światowego) albo

- 2) wierzytelności banku hipotecznego z tytułu kredytów udzielonych podmiotom wymienionym w pkt 1.

Do publicznych listów zastawnych stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące hipotecznych listów zastawnych, z wyłączeniem przepisów ustawy w zakresie zabezpieczenia hipoteką.

Art. 4. Świadczenia pieniężne, o których mowa w art. 3, polegają na wypłacie odsetek i wykupie hipotecznych listów zastawnych w sposób i w terminach określonych w warunkach emisji, z uwzględnieniem przepisów niniejszej ustawy.

Art. 5. Hipoteczny list zastawny może być nominowany w złotych albo w walucie obcej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 grudnia 1994 r. — Prawo dewizowe (Dz. U. Nr 136, poz. 703, z 1995 r. Nr 132, poz. 641, z 1996 r. Nr 106, poz. 496 i z 1997 r. Nr 71, poz. 449).

Art. 6. Hipoteczny list zastawny zawiera w szczególności:

- 1) nazwę „hipoteczny list zastawny”,
- 2) wskazanie podstawy prawnej emisji,
- 3) nazwę (firmę) banku hipotecznego będącego emitentem oraz jego siedzibę,
- 4) serię i numer hipotecznego listu zastawnego,
- 5) oznaczenie wartości nominalnej oraz datę, od której nalicza się oprocentowanie, i wysokość oprocentowania, a także terminy wypłaty odsetek, termin wykupu hipotecznego listu zastawnego, miejsce płatności oraz warunki wykupu,
- 6) w przypadku gdy termin wykupu jest dłuższy niż 5 lat — informację, że po upływie 5 lat od dnia emisji bank hipoteczny może dokonać jego umorzenia przed terminem wykupu, oraz informację o warunkach wykupu,
- 7) informację, że uprawnionemu z hipotecznego listu zastawnego nie przysługuje prawo wcześniejszego niż w określonym terminie przedstawienia go do wykupu,
- 8) miejsce i datę wystawienia hipotecznego listu zastawnego,
- 9) podpisy osób uprawnionych do zaciągania zobowiązań w imieniu banku hipotecznego oraz podpis powiernika; podpisy te mogą być odtwarzane sposobem mechanicznym.

Art. 7. 1. Hipoteczny list zastawny może być emitowany w formie dokumentu lub w formie zdigitalizowanej (zapis komputerowy).

2. Jeżeli hipoteczny list zastawny występuje w formie zdigitalizowanej, wówczas wszystkie dane, o których mowa w art. 6, powinny być zamieszczone w treści świadectwa depozytowego albo innego dokumentu wydanego przez bank hipoteczny osobie uprawnionej.

3. Hipoteczny list zastawny może być emitowany w odcinkach zbiorowych.

Art. 8. 1. W zakresie nie uregulowanym niniejszą ustawą do zasad emisji, obrotu i wykupu hipotecznych listów zastawnych mają zastosowanie przepisy:

- 1) Prawa o publicznym obrocie papierami wartościowymi i funduszach powierniczych oraz
- 2) ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o obligacjach (Dz. U. Nr 83, poz. 420 i Nr 118, poz. 574 oraz z 1997 r. Nr 88, poz. 554 i Nr 118, poz. 754), z wyjątkiem przepisów art. 6, 7, 13 i 27—37 o zabezpieczeniu obligacji.

2. Przewodniczący Komisji Papierów Wartościowych i Giełd może określić, w drodze zarządzenia, tryb i warunki wprowadzania listów zastawnych do publicznego obrotu.

DZIAŁ III

Bank hipoteczny

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 9. 1. Bank hipoteczny jest tworzony wyłącznie w formie spółki akcyjnej.

2. Statut banku hipotecznego określa jego nazwę, która zawiera dodatkowo wyrazy „bank hipoteczny”.

Art. 10. Do zasad tworzenia, organizacji i działania banków hipotecznych nie uregulowanych w niniejszej ustawie stosuje się odpowiednio przepisy Prawa bankowego oraz przepisy o Narodowym Banku Polskim.

Art. 11. Komisja Nadzoru Bankowego może określić, w drodze uchwały, szczegółowe zasady dotyczące wyposażenia banków hipotecznych w kapitał założycielski.

Rozdział 2

Czynności banku hipotecznego

Art. 12. Do podstawowych czynności banku hipotecznego należy:

- 1) udzielanie kredytów zabezpieczonych hipoteką,
- 2) udzielanie kredytów nie zabezpieczonych hipoteką, jeżeli kredytobiorcą, gwarantem lub poręczycielem spłaty kredytu do pełnej wysokości wraz z należnymi odsetkami są podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 1,
- 3) nabywanie wierzytelności innych banków z tytułu udzielonych przez nie kredytów zabezpieczonych hipoteką oraz wierzytelności z tytułu kredytów nie zabezpieczonych hipoteką, o których mowa w pkt 2,
- 4) emitowanie hipotecznych listów zastawnych, których podstawę stanowią wierzytelności banku hipotecznego z tytułu:

- a) udzielonych kredytów zabezpieczonych hipoteką oraz
  - b) nabytych wierzytelności innych banków z tytułu udzielonych przez nie kredytów zabezpieczonych hipoteką,
- 5) emitowanie publicznych listów zastawnych, których podstawę stanowią wierzytelności banku hipotecznego z tytułu kredytów, o których mowa w pkt 2.

Art. 13. 1. Ogólna kwota wierzytelności z tytułu czynności, o których mowa w art. 12 pkt 1 i 3, w części przekraczającej 60% bankowo-hipotecznego wartości nieruchomości nie może przekroczyć 10% ogólnej kwoty wierzytelności banku hipotecznego zabezpieczonych hipoteką.

2. Wysokość pojedynczego kredytu zabezpieczonego hipoteką nie może przekroczyć 80% bankowo-hipotecznego wartości nieruchomości.

Art. 14. Ze środków uzyskanych z emisji listów zastawnych bank hipoteczny może refinansować kredyty zabezpieczone hipoteką oraz nabyte wierzytelności innych banków z tytułu udzielonych przez nie kredytów zabezpieczonych hipoteką; refinansowanie nie może jednak przekroczyć kwoty odpowiadającej 60% bankowo-hipotecznego wartości nieruchomości.

Art. 15. 1. Poza czynnościami, o których mowa w art. 12, banki hipoteczne mogą wykonywać wyłącznie następujące czynności:

- 1) przyjmowanie lokat terminowych,
- 2) zaciąganie kredytów i pożyczek,
- 3) emitowanie obligacji,
- 4) przechowywanie papierów wartościowych,
- 5) nabywanie akcji lub udziałów innych podmiotów, których forma prawna zapewnia ograniczenie odpowiedzialności banku hipotecznego do wysokości zainwestowanych środków, o ile służy to wykonywaniu czynności banku hipotecznego, przy czym ogólna wartość nabytych akcji i udziałów nie może przekroczyć 10% wysokości funduszy własnych banku hipotecznego.

2. Wysokość zobowiązań wynikających z czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 1—3, nie może przekroczyć łącznie podwójnej wysokości funduszy własnych banku hipotecznego, uzyskane zaś środki mogą być przeznaczone tylko na refinansowanie czynności, o których mowa w art. 12.

Art. 16. 1. Wolne środki pieniężne bank hipoteczny może przeznaczyć na:

- 1) lokaty w bankach posiadających kapitał własny w wysokości nie mniejszej niż równowartość 10 000 000 ECU w walucie polskiej,
- 2) nabycie wyemitowanych przez siebie listów zastawnych w celu ich zdeponowania pod nadzorem

powiernika, o ile jest to związane z wypełnieniem przez bank hipoteczny wymogu, o którym mowa w art. 18 ustawy, lub w celu umorzenia,

- 3) nabycie papierów wartościowych emitowanych lub gwarantowanych przez podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 1.

2. Bank hipoteczny może nabywać nieruchomości jedynie w celu uniknięcia strat z tytułu udzielonych kredytów zabezpieczonych hipoteką oraz gdy jest to niezbędne ze względu na potrzeby związane z działalnością banku.

Art. 17. 1. Łączna kwota nominalnych wartości znajdujących się w obrocie listów zastawnych banku hipotecznego nie może przekroczyć 40-krotności jego funduszy własnych.

2. Do funduszy własnych, stanowiących podstawę wyliczenia kwoty, o której mowa w ust. 1, wlicza się rezerwę, którą bank hipoteczny może utworzyć w celu zabezpieczenia listów zastawnych.

3. Komisja Nadzoru Bankowego określi, w drodze uchwały, sposób wykorzystania rezerwy, o której mowa w ust. 2.

Art. 18. 1. Łączna kwota nominalnych wartości znajdujących się w obrocie hipotecznych listów zastawnych nie może przekraczać sumy nominalnych kwot wierzytelności banku zabezpieczonych hipoteką, stanowiących podstawę emisji hipotecznych listów zastawnych, z zastrzeżeniem ust. 3.

2. Dochód banku hipotecznego z tytułu odsetek od wierzytelności zabezpieczonych hipoteką, o których mowa w ust. 1, nie może być niższy od sumy zobowiązań banku z tytułu odsetek od znajdujących się w obrocie hipotecznych listów zastawnych.

3. Podstawą emisji hipotecznych listów zastawnych, do wysokości 10% kwoty zabezpieczonych hipoteką wierzytelności banku, o których mowa w ust. 1, mogą być także środki banku hipotecznego:

- 1) ulokowane w papierach wartościowych, o których mowa w art. 16 ust. 1 pkt 3,
- 2) ulokowane w Narodowym Banku Polskim,
- 3) posiadane w gotówce.

Art. 19. 1. W rozumieniu niniejszej ustawy listy zastawne wyemitowane przez bank hipoteczny i przekazane do depozytu pod nadzór powiernika nie są listami zastawnymi w obrocie.

2. W przypadku emitowania hipotecznych listów zastawnych w walucie innej niż:

- 1) waluta, w której wyrażone są wierzytelności banku hipotecznego zabezpieczające te listy, lub
- 2) waluta, w której wyrażone są środki, o których mowa w art. 18 ust. 3,

bank hipoteczny obowiązany jest do dokonania czynności ograniczających ryzyko walutowe.

Art. 20. 1. Wierzytelność banku hipotecznego, która ma być wpisana do rejestru zabezpieczenia hipotecznych listów zastawnych, może być zabezpieczona wyłącznie hipoteką wpisaną w księdze wieczystej na pierwszym miejscu.

2. Jeżeli wierzytelność banku hipotecznego została wyrażona w walucie obcej, wpisu hipoteki zabezpieczającej tę wierzytelność dokonuje się w księdze wieczystej w tej samej walucie.

3. Wniosek o wpis hipoteki zabezpieczającej wierzytelność hipoteczną, która ma być wpisana do rejestru zabezpieczenia hipotecznych listów zastawnych, sąd prowadzący księgę wieczystą rozpoznaje w ciągu miesiąca od dnia złożenia wniosku.

Art. 21. 1. W przypadku gdy termin wykupu listu zastawnego jest dłuższy niż 5 lat od dnia emisji, bank hipoteczny, dla zapewnienia zgodności działania z przepisami art. 18, może dokonać umorzenia listów zastawnych przed terminem wykupu, jednak nie wcześniej niż po upływie 5 lat od dnia emisji.

2. Jeżeli zabezpieczona hipoteką wierzytelność banku wpisana do rejestru zabezpieczenia listów zastawnych powstała w wyniku umowy o udzielenie kredytu o stałym oprocentowaniu, możliwość wcześniejszego jednostronnego wypowiedzenia umowy kredytowej przez kredytobiorcę może być wyłączona, jednak na okres nie dłuższy niż 5 lat.

Art. 22. 1. Wycena nieruchomości, w celu określenia jej bankowo-hipotecznej wartości, dokonywana jest z zachowaniem należytej staranności, w szczególności z uwzględnieniem jedynie tych cech nieruchomości oraz związanych z nią dochodów, które przy założeniu racjonalnej eksploatacji mogą mieć trwały charakter i które może uzyskać każdy posiadacz tej nieruchomości.

2. Szczegółowe zasady wyceny wartości nieruchomości, na których mają być ustanowione hipoteki zabezpieczające wierzytelności wpisywane do rejestru zabezpieczenia listów zastawnych, określa regulamin wyceny nieruchomości, wydawany przez bank hipoteczny. Regulamin, a także każda jego zmiana, wymagają zatwierdzenia przez Komisję Nadzoru Bankowego.

Art. 23. 1. Wierzytelności zabezpieczone hipotekami ustanowionymi w trakcie realizacji inwestycji budowlanych nie mogą w sumie przekraczać 10% ogólnej wartości wierzytelności zabezpieczonych hipotecznie, stanowiących podstawę emisji hipotecznych listów zastawnych. W ramach tego limitu wierzytelności zabezpieczone hipotekami, ustanowionymi na nieruchomościach przeznaczonych pod zabudowę zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego, nie mogą przekraczać 10%.

2. Nie mogą stanowić podstawy emisji hipotecznych listów zastawnych wierzytelności zabezpieczone hipotekami ustanowionymi na nieruchomościach, któ-

rych eksploatacja zgodnie z przeznaczeniem nie posiada trwałego charakteru, a w szczególności na nieruchomościach, których częścią składową są złoża kopalin.

Rozdział 3

Wierzytelności zabezpieczające emisję listów zastawnych

Art. 24. 1. Bank hipoteczny prowadzi i przechowuje rejestr zabezpieczenia listów zastawnych, do którego wpisywane są w odrębnych pozycjach wierzytelności banku hipotecznego oraz środki, o których mowa w art. 18 ust. 3, stanowiące podstawę emisji listów zastawnych. Rejestr zabezpieczenia listów zastawnych prowadzony jest odrębnie dla hipotecznych listów zastawnych i dla publicznych listów zastawnych.

2. W przypadku ustanowienia hipoteki zabezpieczającej wierzytelność banku hipotecznego wpisaną do rejestru zabezpieczenia hipotecznych listów zastawnych, należy uczynić o tym wpis w księdze wieczystej.

3. Czynność rozporządzająca banku hipotecznego, której przedmiotem jest wierzytelność hipoteczna wpisana do rejestru zabezpieczenia listów zastawnych, wymaga uprzedniej pisemnej zgody powiernika.

4. Wpisy, o których mowa w ust. 1, dokonywane są do pełnej wysokości kredytu udzielonego na podstawie umowy kredytowej zawartej z bankiem hipotecznym lub umowy kredytowej, z której wynika wierzytelność hipoteczna nabyta przez bank hipoteczny.

5. Do nieruchomości będących przedmiotem zabezpieczenia hipoteką wierzytelności banku hipotecznego, wpisanych do rejestru zabezpieczenia listów zastawnych, nie stosuje się przepisów dotyczących hipoteki ustawowej z tytułu zobowiązań podatkowych.

6. Komisja Nadzoru Bankowego, w drodze uchwały, określi wzór rejestru zabezpieczenia listów zastawnych.

Art. 25. Bank hipoteczny prowadzi rachunek zabezpieczenia listów zastawnych, w celu wykazania zgodności wpisów w rejestrze, o którym mowa w art. 24 ust. 1, z zasadami ich dokonywania, o których mowa w art. 18 ustawy.

Art. 26. Bank hipoteczny ogłasza w Monitorze Sądowym i Gospodarczym, nie później niż do dnia 31 marca każdego roku kalendarzowego:

- 1) łączną kwotę nominalnych wartości wyemitowanych przez ten bank listów zastawnych, jakie znajdowały się w obrocie na ostatni dzień roku obrotowego,
- 2) łączną kwotę wierzytelności banku hipotecznego i środków wpisanych do rejestru zabezpieczenia listów zastawnych według stanu na ostatni dzień roku obrotowego.

DZIAŁ IV

Kontrola i nadzór nad bankami hipotecznymi

Art. 27. 1. Przy każdym banku hipotecznym powołuje się powiernika i jego zastępcę. Powiernik i jego zastępca nie mogą być pracownikami banku hipotecznego.

2. Powiernika i jego zastępcę powołuje Komisja Nadzoru Bankowego po zasięgnięciu opinii zarządu banku hipotecznego.

3. Powiernikiem i jego zastępcą może być wyłącznie obywatel polski posiadający wykształcenie wyższe i dający rękojmię rzetelnego wykonywania nałożonych na niego obowiązków.

Art. 28. 1. Powiernik i jego zastępca mogą być odwołani przez Komisję Nadzoru Bankowego w razie:

- 1) zrzeczenia się wykonywania obowiązków,
- 2) utraty zdolności do pełnienia powierzonych im obowiązków na skutek długotrwałej choroby, trwającej co najmniej 3 miesiące w ciągu roku kalendarzowego,
- 3) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za popełnienie przestępstwa,
- 4) upadłości banku hipotecznego,
- 5) niewypełnienia czynności, do których są zobowiązani zgodnie z niniejszą ustawą.

2. Od decyzji Komisji Nadzoru Bankowego odwołującej powiernika lub jego zastępcę służy skarga do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Art. 29. 1. Powiernik i jego zastępca są niezależni i nie podlegają poleceniom organu, który ich powołał.

2. Spory między powiernikiem a bankiem hipotecznym rozstrzyga Komisja Nadzoru Bankowego.

Art. 30. Do zadań powiernika należy sprawdzanie, czy:

- 1) zobowiązania wynikające ze znajdujących się w obrocie listów zastawnych w każdym czasie zabezpieczone są przez bank hipoteczny zgodnie z przepisami niniejszej ustawy,
- 2) przyjęta przez bank hipoteczny bankowo-hipoteczna wartość nieruchomości wyceniona została zgodnie z regulaminem, o którym mowa w art. 22 ust. 2; do zadań powiernika nie należy sprawdzanie, czy bankowo-hipoteczna wartość nieruchomości odpowiada jej wartości rzeczywistej,
- 3) suma wartości nominalnych listów zastawnych, znajdujących się w obrocie, nie przekroczyła limitu określonego w art. 18; w przypadku stwierdzenia, że limit ten został przekroczony, powiernik niezwłocznie zawiadamia o tym Komisję Nadzoru Bankowego,

4) sposób prowadzenia przez bank hipoteczny rejestru zabezpieczenia listów zastawnych odpowiada warunkom niniejszej ustawy,

5) bank hipoteczny zapewnia zgodnie z przepisami niniejszej ustawy zabezpieczenie dla planowanej emisji listów zastawnych oraz kontrolę, czy dokonane zostały odpowiednie wpisy do rejestru zabezpieczenia listów zastawnych.

Art. 31. 1. Powiernik prowadzi bieżącą kontrolę prawidłowości prowadzenia rejestru zabezpieczenia listów zastawnych.

2. Do 7 dnia każdego miesiąca powiernik przekazuje Komisji Nadzoru Bankowego zatwierdzony przez siebie, aktualny odpis wpisów w rejestrze zabezpieczenia listów zastawnych za miesiąc poprzedni. Odpis przechowywany jest w Komisji Nadzoru Bankowego co najmniej przez 10 lat.

3. Wykreślenie wpisów w rejestrze zabezpieczenia listów zastawnych może nastąpić jedynie za pisemną zgodą powiernika; złożenie przez powiernika czytelnego podpisu przy adnotacji o wykreśleniu wpisu z rejestru jest równoznaczne z wyrażeniem zgody na piśmie.

Art. 32. 1. W celu wykonania zadań, o których mowa w art. 30, powiernik ma prawo badać w dowolnym czasie księgi rachunkowe, rejestry, plany i inne dokumenty banku.

2. W przypadku niewykonania przez bank hipoteczny zaleceń powiernika podjętych w związku z czynnościami, do których zobowiązany jest na podstawie niniejszej ustawy, powiernik niezwłocznie zawiadamia o tym Komisję Nadzoru Bankowego.

3. W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości Komisja Nadzoru Bankowego może skorzystać z uprawnień nadzorczych, określonych przepisami Prawa bankowego oraz przepisami o Narodowym Banku Polskim.

Art. 33. 1. Powiernik i jego zastępca otrzymują wynagrodzenie, którego wysokość określa Komisja Nadzoru Bankowego w akcie powołania; wynagrodzenie wypłaca Komisja Nadzoru Bankowego ze środków przekazanych na ten cel przez bank hipoteczny.

2. Bank hipoteczny zapewnia powiernikowi i jego zastępcy warunki pracy odpowiednie do wykonywanych przez nich zadań.

Art. 34. 1. W zakresie nie uregulowanym niniejszą ustawą nadzór nad bankami hipotecznymi wykonywany jest zgodnie z przepisami Prawa bankowego oraz przepisami o Narodowym Banku Polskim.

2. Banki hipoteczne podlegają szczególnemu nadzorowi Narodowego Banku Polskiego co do zgodności ich działalności z przepisami niniejszej ustawy.

3. Sprawdzanie prawidłowości dokonywanych przez bank hipoteczny wpisów do rejestru zabezpieczenia listów zastawnych, w tym również zgodność wyceny nieruchomości z zasadami wyceny, o których mowa w regulaminie wydanym na podstawie art. 22 ust. 2, Narodowy Bank Polski może zlecić niezależnemu biegłemu na koszt kontrolowanego banku.

4. Komisja Nadzoru Bankowego może określić szczególne normy płynności oraz inne normy dopuszczalnego ryzyka w działalności banku hipotecznego.

DZIAŁ V

Upadłość banku hipotecznego

Art. 35. 1. W razie ogłoszenia upadłości banku hipotecznego, wierzytelności wpisane do rejestru zabezpieczenia listów zastawnych oraz rezerwa, o której mowa w art. 17 ust. 2, tworzą odrębną masę, która służy wyłącznie zaspokojeniu roszczeń wierzycieli z listów zastawnych; po zaspokojeniu roszczeń wierzycieli z listów zastawnych nadwyżkę środków z odrębnej masy zalicza się do masy upadłości banku.

2. Ogłoszenie upadłości banku hipotecznego nie narusza terminów wymagalności jego zobowiązań wobec wierzycieli z listów zastawnych.

3. Wyodrębnienie masy, o której mowa w ust. 1, następuje z chwilą ogłoszenia upadłości banku, przed zaspokojeniem jakichkolwiek należności.

Art. 36. Środki uzyskane w wyniku wyegzekwowania wierzytelności wpisanych do rejestru zabezpieczenia listów zastawnych mogą być wykorzystane wyłącznie dla zaspokojenia roszczeń wynikających z listów zastawnych.

DZIAŁ VI

Przepisy karne

Art. 37. 1. Kto dokonuje emisji listów zastawnych nie będąc do tego uprawniony lub przy emisji narusza obowiązki określone w art. 17—19 i 22—24, lub nie będąc uprawniony do emitowania listów zastawnych emitowane papiery wartościowe określa nazwą „list zastawny” lub inną nazwą, która zawiera te wyrazy, podlega grzywnie do 50 000 zł i karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 5.

2. Tej samej karze podlega, kto dopuszcza się czynu, o którym mowa w ust. 1, działając w imieniu osoby prawnej.

3. Jeżeli sprawca nieumyślnie dopuszcza się czynu określonego w ust. 1 lub 2, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do lat 2.

DZIAŁ VII

Zmiany w przepisach obowiązujących i przepisy końcowe

Art. 38. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. — Prawo upadłościowe (Dz. U. z 1991 r. Nr 118, poz. 512, z 1994 r. Nr 1, poz. 1, z 1995 r. Nr 85, poz. 426, z 1996 r. Nr 6, poz. 43, Nr 43, poz. 189, Nr 106, poz. 496 i Nr 149, poz. 703 oraz z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 54, poz. 349, Nr 117, poz. 751 i Nr 121, poz. 770) w art. 227 wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 1 wyrazy „Ministra Finansów” oraz „Minister” zastępuje się wyrazami „Komisji Nadzoru Bankowego” oraz „Komisja Nadzoru Bankowego”;

2) w § 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) ogólną kwotę nominalną nie umorzonych do dnia ogłoszenia upadłości listów zastawnych oraz ogólną kwotę nie zapłaconych odsetek od listów zastawnych, których termin płatności przypada przed tym dniem,”;

3) w § 7 skreśla się pkt 3.

Art. 39. 1. W ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. Nr 19, poz. 147, z 1991 r. Nr 22, poz. 92 i Nr 115, poz. 496, z 1994 r. Nr 85, poz. 388, z 1996 r. Nr 107, poz. 499 oraz z 1997 r. Nr 117, poz. 752 i Nr 137, poz. 926) w art. 16 w ust. 2 dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) wierzytelności banku hipotecznego zabezpieczone hipoteką oraz informacje, że zostały one wpisane do rejestru zabezpieczenia listów zastawnych, o którym mowa w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o listach zastawnych i bankach hipotecznych (Dz. U. Nr 140, poz. 940)”.

2. Minister Sprawiedliwości dostosuje do niniejszej ustawy przepisy rozporządzenia z dnia 18 marca 1992 r. w sprawie wykonania przepisów ustawy o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. Nr 29, poz. 128 i z 1994 r. Nr 136, poz. 711).

Art. 40. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. — Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z 1965 r. Nr 15, poz. 113, z 1974 r. Nr 27, poz. 157 i Nr 39, poz. 231, z 1975 r. Nr 45, poz. 234, z 1982 r. Nr 11, poz. 82 i Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1984 r. Nr 45, poz. 241 i 242, z 1985 r. Nr 20, poz. 86, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 4, poz. 21 i Nr 33, poz. 175, z 1990 r. Nr 14, poz. 88, Nr 34, poz. 198, Nr 53, poz. 306, Nr 55, poz. 318 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 22, poz. 92 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 12, poz. 53, z 1994 r. Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, Nr 43, poz. 189, Nr 73, poz. 350 i Nr 149, poz. 703 oraz z 1997 r. Nr 43, poz. 270, Nr 54, poz. 348, Nr 75, poz. 471, Nr 102, poz. 643, Nr 117, poz. 752, Nr 121, poz. 769 i 770, Nr 133, poz. 882 i Nr 139, poz. 934) w art. 1025 w § 1 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) należności zabezpieczone hipotecznie, wynikające z wierzytelności banku hipotecznego wpisanych do rejestru zabezpieczenia listów zastawnych, prowadzonego zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o listach zastawnych i bankach hipotecznych (Dz.U. Nr 140, poz. 940).”

Art. 41. W ustawie z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (Dz. U. z 1995 r. Nr 4, poz. 18 i Nr 133, poz. 654 oraz z 1997 r. Nr 24, poz. 119, Nr 79, poz. 484, Nr 85, poz. 538, Nr 88, poz. 554) w art. 14 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Od aktywów pochodzących z emisji hipotecznych listów zastawnych i publicznych listów zastawnych nie nalicza się obowiązkowej opłaty rocznej i nie tworzy się funduszu ochrony środków gwarantowanych.”

Art. 42. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1998 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*

941

WYROK TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO

z dnia 5 listopada 1997 r.

sygn. akt K. 22/97.

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Tomasz Dybowski — przewodniczący,

Stefan J. Jaworski — sprawozdawca,

Wojciech Łączkowski,

Jadwiga Skórzewska-Łosiak,

Wojciech Sokolewicz,

protokolant: Joanna Szymczak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 5 listopada 1997 r. sprawy z wniosków Rzecznika Praw Obywatelskich i Polskiej Unii Właścicieli Nieruchomości, z udziałem umocowanych przedstawicieli uczestników postępowania: wnioskodawców, Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej oraz Prokuratora Generalnego o stwierdzenie zgodności art. 5 ust. 1 pkt 4 i art. 6 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. Nr 132, poz. 622 i z 1997 r.

Nr 60, poz. 369) z art. 1, art. 3, art. 7 i art. 67 ust. 1 i 2 przepisów konstytucyjnych utrzymanych w mocy na podstawie art. 77 ustawy konstytucyjnej z dnia 17 października 1992 r. o wzajemnych stosunkach między władzą ustawodawczą i wykonawczą Rzeczypospolitej Polskiej oraz o samorządzie terytorialnym (Dz. U. Nr 84, poz. 426 ze zm.), a obecnie z art. 2, art. 7, art. 32 i art. 64 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej

orzeka:

Art. 5 ust. 1 pkt 4 i art. 6 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. Nr 132, poz. 622 i z 1997 r. Nr 60, poz. 369) jest zgodny z art. 2, art. 7, art. 32 i art. 64 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Tomasz Dybowski

Stefan J. Jaworski

Wojciech Łączkowski

Jadwiga Skórzewska-Łosiak

Wojciech Sokolewicz

Egzemplarze bieżące i z lat ubiegłych oraz załączniki można nabywać na podstawie nadanego zamówienia w Wydziale Wydawnictw i Poligrafii Gospodarstwa Pomocniczego Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, ul. Powsińska 69/71, 02-903 Warszawa

Reklamacje z powodu niedoręczenia poszczególnych numerów zgłaszać należy na piśmie do Wydziału Wydawnictw i Poligrafii Gospodarstwa Pomocniczego Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, ul. Powsińska 69/71, 02-903 Warszawa, do 15 dni po otrzymaniu następnego kolejnego numeru

O wszelkich zmianach nazwy prenumeratora lub adresu prosimy niezwłocznie informować na piśmie Wydział Wydawnictw i Poligrafii Gospodarstwa Pomocniczego Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

Wydawca: Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

Redakcja: Departament Legislacyjny Rządu, Al. Ujazdowskie 1/3, 00-583 Warszawa, P-29

Skład, druk i kolportaż: Wydział Wydawnictw i Poligrafii Gospodarstwa Pomocniczego Kancelarii Prezesa Rady Ministrów ul. Powsińska 69/71, 02-903 Warszawa, tel. 694-67-50, 694-67-52 i 694-67-03, fax 694-62-06

Tłoczono z polecenia Prezesa Rady Ministrów w Wydziale Wydawnictw i Poligrafii Gospodarstwa Pomocniczego Kancelarii Prezesa Rady Ministrów ul. Powsińska 69/71, 02-903 Warszawa